

Notat

EU-krav om landstrøm i de nordjyske havne

28.03.2025

Dette notat er en oversigt over EU-lovgivning til landstrøm og hvordan det påvirker de større nordjyske havne. Notatet er en uddybning af elbehovet beskrevet i NDEU notatet om AFIR: *“EU’s Lovgivning om flere lade- og tankstationer – ndeu2024-04”*.

INDLEDNING

Fra 2030 er havne som er omfattet af TEN-T netværket påkrævet at leve op til EU-krav om at kunne levere landstrøm. Kravene varierer afhængigt af, hvilken type af fartøjer, som ligger til kaj. I Nordjylland er de følgende havne berørte af EU’s krav:

1) Aalborg Havn 2) Frederikshavn Havn 3) Hirtshals Havn.

Alle andre nordjyske havne er ikke forpligtet til at følge nedenstående EU-krav. Dog bør Skagen Havn være opmærksom på, at deres nuværende anløb af krydstogtskibe i antal overstiger det, der sætter krav for TEN-T havne. Dette indikerer, at krav om landstrøm til Skagen Havn kan blive et krav på et senere tidspunkt og en forventning fra skibe, der anløber.

FUNDING NIVEAU

Det er muligt for havne og virksomheder at søge EU-midler til at implementere landstrømssystemer. EU-programmet *“Connecting Europe Facility”* (CEF) har netop til formål at støtte investeringer i infrastruktur, herunder miljøforanstaltninger i havne.

AKTIVITETER

Håndtering af containerskibe:

Havne som i løbet af de seneste tre år i gennemsnit har haft 100 årlige containerskibe fortøjet på over 5.000 bruttoton, skal fra 2030 kunne levere landstrøm til mindst 90% af det samlede antal containerskibe. (AFIR-forordning, (2). Artikel 9).

Håndtering af færgefartøjer:

Havne som i løbet af de seneste tre år i gennemsnit har haft 40 årlige færgefartøjer og andre *“ro-ro-passagerskibe”* fortøjet på over 5.000

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 61880017

Asger B. Christiansen

abc@ndeu.dk

bruttoton, skal fra 2030 kunne levere landstrøm til mindst 90% af det samlede antal af disse fartøjer. (AFIR-forordning, (2). Artikel 9).

Håndtering af krydstogtskibe:

Havne som i løbet af de seneste tre år i gennemsnit har haft 25 årlige krydstogtskibe fortojet på over 5.000 bruttoton, skal fra 2030 kunne levere landstrøm til mindst 90% af det samlede antal af disse fartøjer. (AFIR-forordning, (2). Artikel 9).

Fiskerbåde og mindre fartøjer:

På nuværende tidspunkt er der ikke specifikke krav til håndtering af denne type fartøjer. Dog er det sandsynligt, at EU udarbejder tilføjelser i 2026, og der kan dermed blive stillet yderligere krav til havne om at skulle håndtere nulemissions fiskerbåde. (Kommunikation fra Europa Kommissionen vedrørende energiomstilling, s. 8).

Yderligere krav fra 2035:

Fra 2035 skal fartøjer, som falder udenfor ovenstående kategorier også tilbydes landstrøm, hvis de ligger til i en havn hvor landstrøm allerede er installeret. Dette vil øge behovet i el-infrastrukturen yderligere i de pågældende havne. (Forordning om anvendelsen af vedvarende brændstoffer i søtransport, artikel 6, betragtning 2).

Mulige krav til flydende metan:

EU har stillet krav til, at de største havne på TEN-T netværket skal kunne tilbyde fartøjer flydende metan allerede fra 2025. Dette krav gælder ikke de nordjyske havne endnu, men det kan sandsynligvis blive et krav på et senere tidspunkt (AFIR-forordning, (2). Artikel 11).

Undtagelse fra ovenstående EU-krav:

Havne er undtaget reglen om at tilbyde landstrøm, hvis de pågældende fartøjer kun ligger til kaj i mindre end 2 timer. (Forordning om anvendelsen af vedvarende brændstoffer i søtransport, betragtning 41).

KONKLUSION

For at opfylde EU-kravene skal de berørte havne opgradere deres el-infrastruktur. Indirekte er det et lovgivningskrav til TEN-T havne, at elinfrastrukturen opgraderes til at understøtte forbindelser for at kunne håndtere den øgede efterspørgsel på landstrøm.

Etablering af disse landstrømsanlæg skal ses i sammenhæng med yderligere EU-tiltag vedrørende alternative nulemissionsteknologier (bl.a. Metan) og nulforureningsteknologier, som også vil medføre en reduktion

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 61880017

Asger B. Christiansen

abc@nde.u.dk

af emissioner og forurening i havnene. (AFIR-forordning, (2) betragtning 47).

TIDSHORISONTER

Landstrømsanlæg skal senest være klar til brug og tilgængeligt i de pågældende nordjyske havne fra d. 01.01.2030.

INDSATSOMRÅDER

Specifikt de tre havne: Aalborg Havn, Hirtshals Havn og Frederikshavn Havn. Det er sandsynligt, at de øvrige nordjyske havne også omfattes af EU-lovgivning på et senere tidspunkt eller i et andet omfang.

EU-FORORDNINGER MED INDFLYDELSE PÅ DE NORDJYSKE HAVNE:

Forordningen om infrastruktur for alternative brændstoffer (AFIR)

- [AFIR-forordning Metan krav i havne \(7\)](#)
- [AFIR - Mål for strømforsyning fra land i søhavne \(Art 9\)](#)

Forordningen om anvendelsen af vedvarende og kulstoffattige brændstoffer i søtransport (AFIR).

- [AFIR - Samling af overensstemmelse af puljer \(Art. 21\)](#)

FuelEU Maritime-forordning: En del af lovgivningspakken (Fit for 55)

- [FuelEU - reduktionsmå for søfartssektoren - Explainer](#)
- [FuelEU Mål til dekarbonisering af søfartssektoren - Pressemeddelelse](#)
- [Fit for 55 - På vej mod bæredygtig transport - Explainer](#)

Europa Kommissionens Lovgivning om TEN-T Netværket.

[TEN-T kort - Illustrerer Nordjyllands tilkobling til TEN-T netværket](#)

Tidligere NordDanmarks EU-Kontor-notat af relevans:

Link: [NDEU's Notat om EU-lovgivning om lade og tankstationer i EU](#)

Relevant Europa Kommissionen og Parlamentets Kommunikation:

Link: [Energi omstilling i EU's fiskeri og Aqua kultur sektor](#)

YDERLIGERE INFORMATION

Kontakt EU-Konsulent Asger B. Christiansen på abc@ndeudk eller tlf. 6188 0017 for mere info.

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 61880017

Asger B. Christiansen
abc@ndeudk